

PÕLLUMAJANDUS-
MINISTEERIUM

Toiduainetööstuse roll Eesti majanduses

Ivari Padar

Põllumajandusminister

22.04.2014

Eesti Euroopa Liidus 10: muutused (I)

2004

2013

- Toodangu maht: ~ 850 mln € • ~ 1,4 mld € + 65%
- Müügitulu: 1,0 mld € • 1,8 mld € + 80%
- Tööviljakus: 10 • 20 tuh € + 100%
tuh €
- Investeeringud 67 • 78 mln € + 16%
mln €
- Ostud suurtest poodidest 59% • 81% + 37%

Eesti Euroopa Liidus 10: muutused (II)

2004

2013

• % töötleva tööstuse kogutoodangust	~ 17%	• ~ 16%	- 6%
• Töötajate arv:	17 tuh	• 14 tuh	- 20%
• Ettevõtete arv:	437	• 434	- 0,6%
• Kohaliku toidu eelistamine	90%	• 81%	- 11%

Emor 2013, Statistikaamet (lühiaja statistika)

Eesti Euroopa Liidus 10: muutused (III)

2004

2013

• Saaduste/toidueksport 358,7 mln €

• 1244,1 mln € + 3,5 x

• Ekspordi artiklid:

1. piim ja piimatooted

2. kala

3. joogid (sh vesi) ja alkohol

1. joogid (sh vesi) ja alkohol

2. piima ja piimatooted

3. kala ja vähilaadsed

• Ekspordi riigid

1. Läti (16,6%)

2. Leedu (14,6%)

3. Soome (11,9%)

1. Venemaa (19,24%)

2. Läti (18,07%)

3. Soome (17,35%)

Eesti Euroopa Liidus 10: muutused (IV)

2004

2013

• Saaduste/toiduimport 615,5 mln €

• 1504,1 mln €

+ 2,5 x

• Impordi artiklid:

1. joogid (sh vesi) ja alkohol
2. mitmesugused toidukaubad
3. puuviljad, marjad ja pähklid

1. joogid (sh vesi) ja alkohol
2. kala

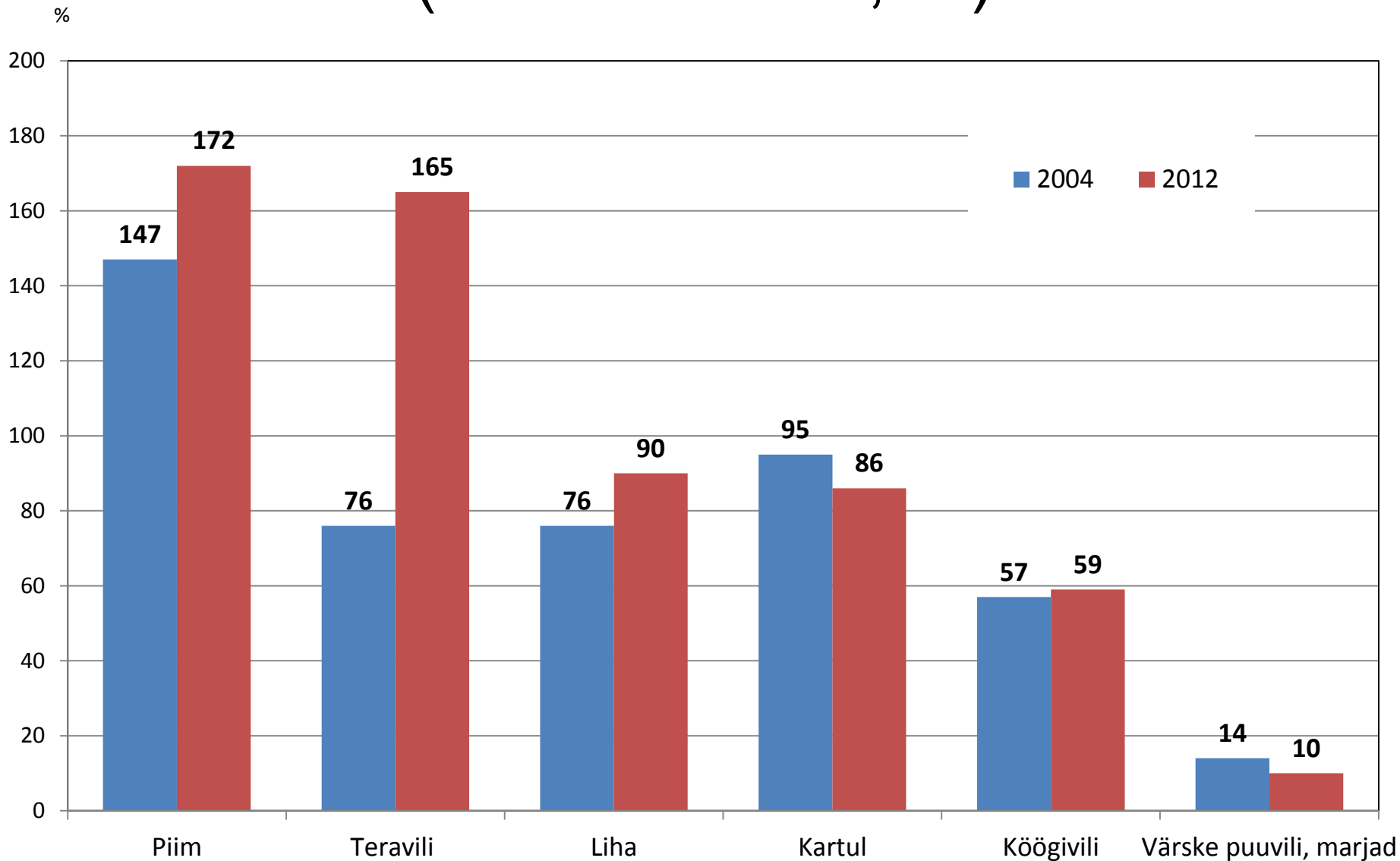
3. mitmesugused toidukaubad

• Impordi riigid

1. Soome (14,4%)
2. Leedu (12,1%)
3. Saksamaa (10%)

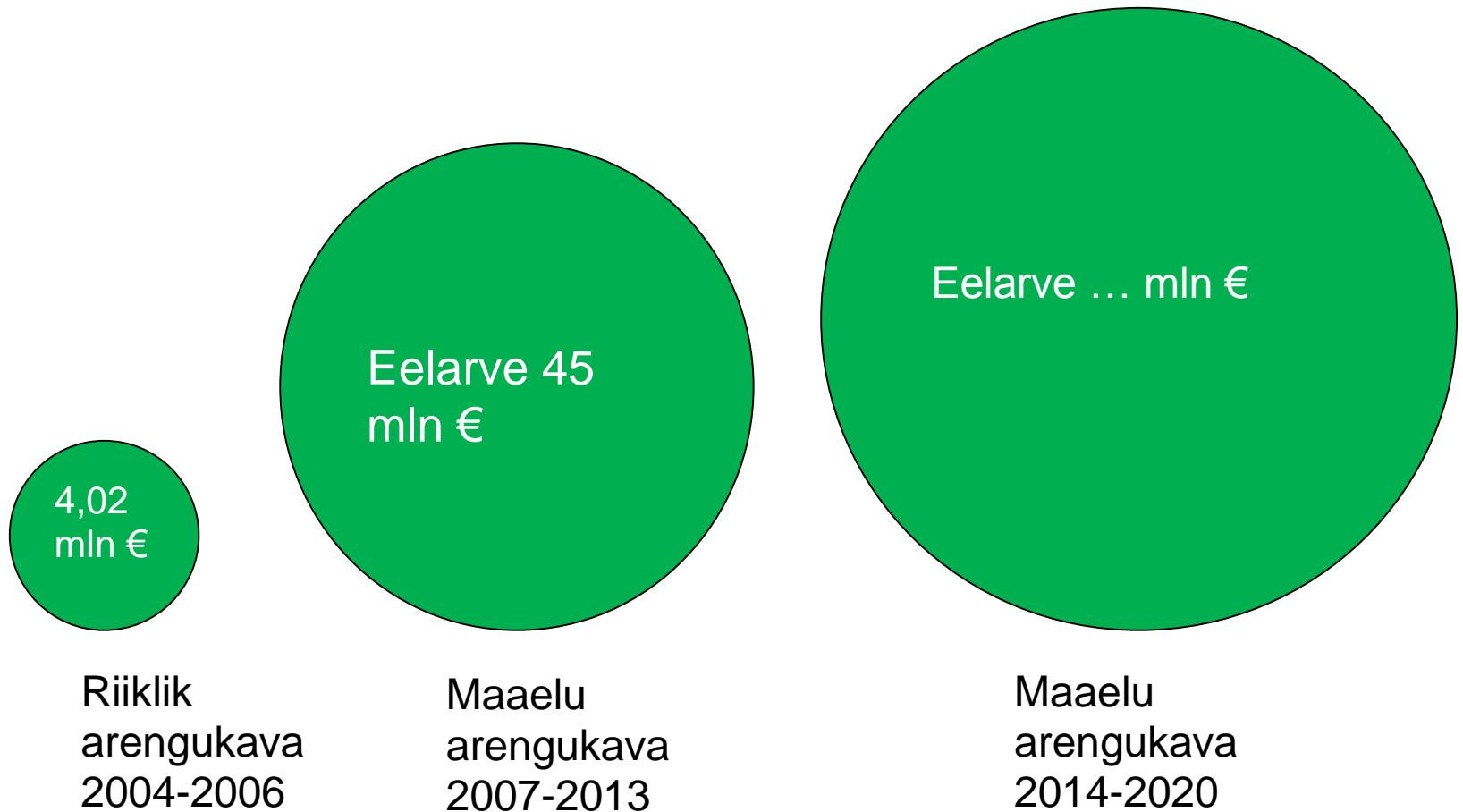
1. Läti (18,39%)
2. Leedu (12,84%)
3. Soome (11,24%)

Eesti Euroopa Liidus 10: muutused (V) (isevarustus, %)

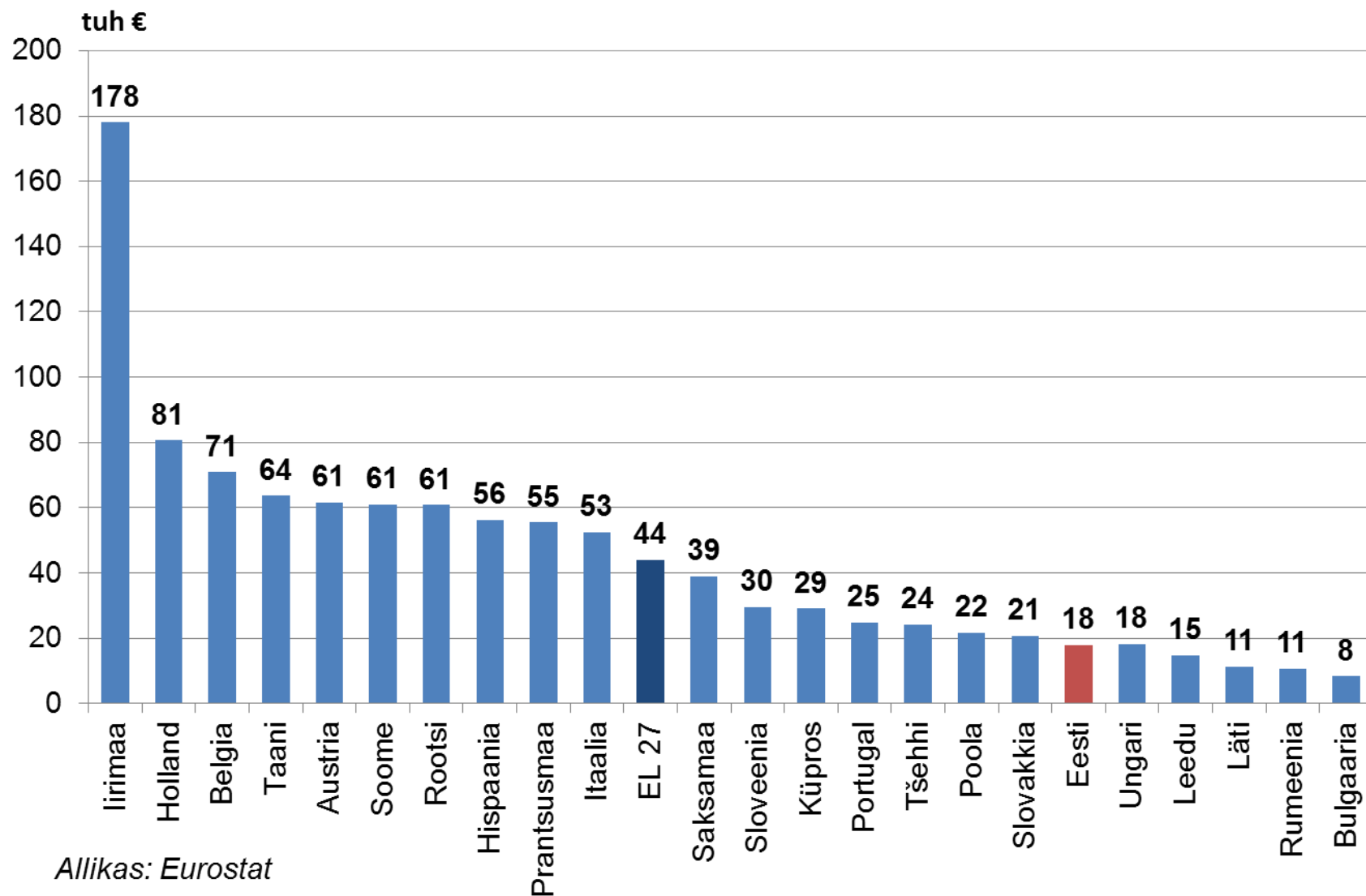

Allikas: SA, PM arvutused

Eesti Euroopa Liidus 10: võimaldavad tegurid

Investeeringute vajadus püsib: tööviljakus lisandväärtuse alusel, tuh € (2011)

Võimaldavad tegurid laiemalt

Pilk aastasse 2022: globaalsed trendid

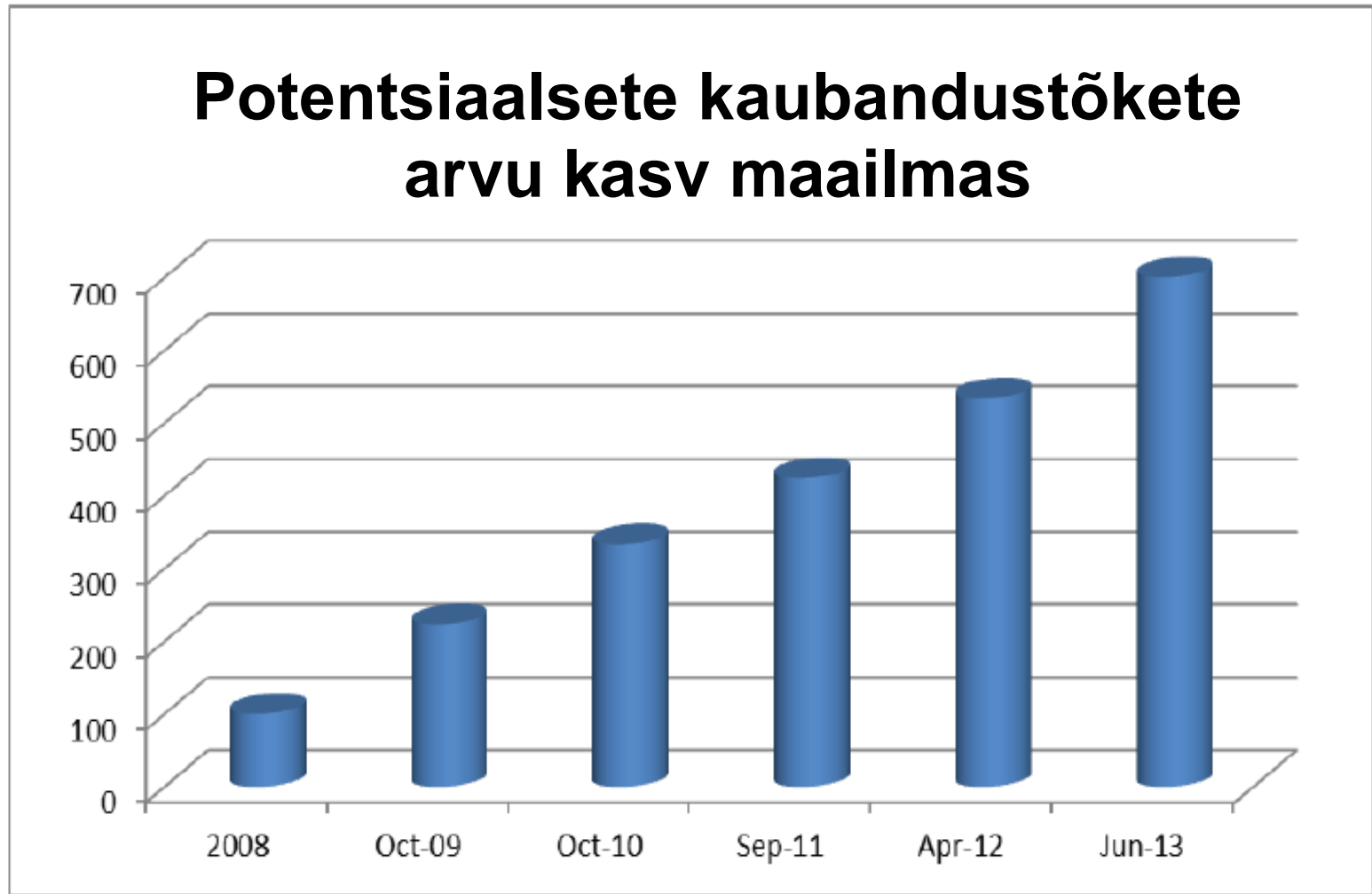
- Teraviljatootmine (1,4% a) (isevarustus ~165%)
- Lihatootmine (1,6% a) (isevarustus ~90%)
- Piimatootmine (1,8% a) (isevarustus ~172%)
- Tarbimine
- Põllumajandussaaduste kaubandus
- Hinnad

Kuidas suudame „võimaldavaid tegureid“ ära kasutada?

3 olulist k-d: kaubandus (I)

- Mida pakub Euroopa ja maailm meile kodu- ja naaberturgudelt edasi kasvamiseks või isegi ainult hoidmiseks?
- Õiguslik kvaliteet – rahvusvahelise õigusega loodud mängureeglite tunnustamine, partnerite ennustatav käitumine
 - WTO tegevus kaubanduse lihtsustamise ja liberaliseerimise vallas
 - WTO kui kohus ebaõiglaste piirangute lõpetamiseks

3 olulist k-d: kaubandus (I)

3 olulist k-d: kaubandus (II)

- Info kvaliteet – milliseid riigipiire oleks vaja lahti teha ja kus neid parajasti avatakse?
- EL kahepoolsed läbirääkimised ja lepped, kui aseaine multilateraalsele patiseisule
- Ukraina – vabakaubanduslepinguga venitamise pikk lugu.
 - EL pakub kuni ühepoolset soodustust kuni 31.10.2014 (pole jõustunud)
 - Pakkumine Eesti turul võib suurenedada, kas Ukraina suudab toota?

3 olulist k-d: koostöö

- Sektor, T&A ja riik: tark spetsialiseerumine (mida teeme, keda toetame, kuhu müüme ...)
- Sisulisem ühistegevus (olukord tarneaahelas, uutele turgudele sisenemine, investeringute mõjus)us)
- Laiem vaade innovatsioonile, kus $1+1 = 3$ (toot-, protsessi-, organisatsiooni ... innovatsioon)
- Koostöö erinevatel turgudel (riskide hajutamine, kriisidest õppimine, plaani B olemasolu)

3 olulist K-d: kohandumine

- Uued (pehmemad)väärtused ja standardid (sotsiaalne vastutus, jätkusuutlikkus, keskkond)
- Tarbijate kasvavad nõudlused (funktsionaalsed toidud, ealised iseärasused, pakendid, internetist ostmine, toidu päritolu)
- Konsolideerumine (ühinemised, ülesostmised, tarneaahela kontrollimine)
- Sektor kui atraktiivne tööandja (vajalikud spetsialistid, maine)
- Hindade volatiilsus ja läbipaistvus

3 olulist K-d: kohandumine

Food Chain in The Netherlands

